

Valdības Vēstnesis

Maksa par „Valdības Vēstnesi” sākot no 1. janvāra:
Saņemot ekspedīcijā:
Par 1 mēnesi . . . . . 1 lats 50 sant.
Piesūtot mājā un pa pastu:
Par 1 mēnesi . . . . . 1 lats 80 sant.
Par atsevišķu numuru: saņemot
ekspedīcijā . . . . . 6 .
Pie atkalpārdevējiem . . . . . 7 .

Latvijas valdības
iznāk katru dienu, izņemot
. . . . .
Redakcija:
Rīgā, pili Nr. 3. Tel. Nr. 9-89
Runas stundas no 11—12

oficiālais laikraksts
svētdienas un svētkudienas
. . . . .
Kantoris un ekspedīcija:
Rīgā, pili Nr. 1. Tel. Nr. 9-57
Atverts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:
a) tiesu sludinājumi līdz 30 vien-
slejiņām rindīnām . . . . . 3 lat. 60 sant.
par katru tālāku rindīņu . . . . . 12 .
b) citām iestādēm un amata per-
sonām par katru vienslejiņu
rindīņu . . . . . 16 .
c) privātiem par katru vienslejiņu
rindīņu (par obligāt. sludin.) . . . . . 20 .

Nr. 18 **Sestdien, 23 janvārī 1926. g.** **Devītais gads.**

Noteikumi par sēklu audzēšanas saimniecībām.
Instrukcija pie 1926. g. 7. janvāra noteikumiem par sēklu audzēšanas saimniecībām.
Rīkojums par Valkas muižas Apes punkta atvēršanu.
Pārgrozījumi noteikumos par valsts lieldauza „Krišjānis Valdemārs” darbību.
Rīkojums par Livānu miesta un apkārtnes kopējās slimības kases slēgšanu.

Valdības rīkojumi un pavēles.

Noteikumi par sēklu audzēšanas saimniecībām.

1. Sēklu audzēšanas saimniecību uzdevums ir — būt par atbalsta punktiem noteiktu augu šķirņu ieaudzēšanai zināmos apvidos.
2. Par sēklu audzēšanas saimniecību ir tiešība saukties tāda saimniecība, kas ražo pārdošanai to šķirņu sēklas, kuras zemkopības ministrija atzinusi par izplatāmām, un atrodas šīs ministrijas uzraudzībā.
3. Sēklu audzēšanas saimniecību organizēšanu var uzņemties sēklu audzētāju biedrības, centrālās lauksaimnieku kultūrelās organizācijas vai arī apriņķu pašvaldību likvidācijas valdes, noslēdzot attiecīgus līgumus ar zemkopības ministriju.
4. Valsts saimniecībās, atsevišķos gadījumos arī privātās saimniecībās, zemkopības ministrija var ievadīt sēklu audzēšanu tieši.
5. Sēklu audzēšanas saimniecībām zemkopības ministrija var izsniegt atdevumus no sēklas fonda sumām sēklas izejas materiāla iegūšanai.
6. Gadījumā, ja sēklas fonda atpērk sarazoto un atzīto sēklu, cena var pārsniegt līdz 25% sēklas labības vidējās tirgus cenas.
7. Zemkopības ministrija izsniedz pabalstus lauksaimnieku centrālām organizācijām, apriņķu pašvaldības likvidācijas valdēm vai sēklu audzētāju biedrībām līdz 15% apmēriem no gadskārtējās sējāmās sēklas vērtības tāns sēklu audzēšanas saimniecībās, kuras atrodas attiecīgās organizācijas vai iestādes vadībā, izprasot līdzekļus šai vajadzībai budžeta kārtībā.
8. Zemkopības ministrija var godalgot priekšzīmīgas sēklu audzēšanas saimniecības un izsniegt tām naudas balvas. Apbalvošanas un godalgošanas kārtību, kā arī sējumu apskatīšanas un atzīšanas kārtību nosaka zemkopības ministrija.
9. Sēklkopības šķirņu izvēlei, virsuzraudzībai un strīdus jautājumu izšķiršanai pie zemkopības ministrijas tiek nodibināta sēklkopības komisija, sastāvoša no lauksaimniecības pārvaldes priekšnieka vai viņa vietnieka kā priekšsēdētāja, 1 zemkopības ministrijas sēklkopības lietpratēja, valsts selekcijas stacijas vadītāja vai viņa vietnieka un Latvijas universitātes lauksaimniecības fakultātes priekšstāvja.
  1. piezīme. Nodibinoties valsts sēklu kontroles stacijai, komisijā ņem daļību arī šīs stacijas priekšstāvis.
  2. piezīme. Komisija kooptē ar balsstiesībām lietpratējus un attiecīgā apgabala lauksaimnieku pārstāvjus, kopskaitā ne vairāk par 3 personām.
10. Instrukcijas par šo noteikumu izvešanu dzīvē izdod zemkopības ministrija.
11. 1923. g. 3. augustā izdotie noteikumi par sēklu audzēšanas saimniecībām

un in trakcija pie šiem noteikumiem paliek spēkā tikai priekš jau ievadītām saimniecībām līdz noslēgtā līguma noteikumiem.

Rīgā, 1926. g. 7. janvārī.
Ministru prezidents K. Ulmanis.
Zemkopības ministrs M. Gaillitis.

Apstiprina.
1926. g. 20. janvārī.
Zemkopības ministrs
M. Gaillitis.

Instrukcija pie 1926. g. 7. janvāra noteikumiem par sēklu audzēšanas saimniecībām.

1. Sēklu audzēšanas saimniecību organizēšana.
  1. Sēklu audzēšanas saimniecību lietas atrodas lauksaimniecības pārvaldes pārziņāšanā.
  2. Sēklu audzēšanu var ierīkot tikai šim uzdevumam piemērotās saimniecībās ar labi iestrādātu un pietiekoši auglīgu zemi.
  3. Noteikumu 3. p. paredzētās organizācijas vai apriņķu pašvaldību likvidācijas valdes, noslēdzot līgumu ar lauksaimniecības pārvaldi, apņemas organizēt un vadīt sēklu audzēšanas saimniecības, saskaņā ar 1926. g. 8. janvārī ministru kabinetā apstiprinātiem noteikumiem par sēklu audzēšanas saimniecībām un šīm instrukcijām.
Lauksaimniecības pārvalde apņemas budžeta kārtībā pieprasīt līdzekļus noteikumu 7. p. paredzētiem pabalstiem un 8. p. paredzētām balvām.
Piezīme. Ja kāda no līguma slēdzēja pusēm vēlas ar nākošo budžeta gadu līgumu pārtraukt tad tas jāpaziņo otrai pusei ne vēlāk kā līdz 1. jūlijam.
  4. Izvēlētais saimniecības organizācija stāda priekšā lauksaimniecības pārvaldei apstiprināšanai, pieliekot:
    - 1) lauksaimnieka iesniegumu organizācijai vai apriņķa pašvaldības likvidācijas valdei, ka tas vēlas noslēgt līgumu par sēklu ražošanu, saskaņā ar zemkopības ministrijas noteikumiem un instrukcijām, un paziņojumu, ka ar šiem noteikumiem tas iepazīsies;
    - 2) šīs saimniecības aprakstu, kurā jāuzdod:
      - a) saimniecības nosaukums, atrašanās vieta, vai saimnieks, īpašnieks vai nomnieks, viņa uzvārds, vārds un nodarbošanās;
      - b) jāuzrāda tuvākā dzelzceļa vai lvaikoņa pietāte, attālums un ziņas, kā sameklējami zirgi vai citi braukšanas līdzekļi, ja, saimniecību apmeklējot, nav iespējams zirgus izsaukt no saimniecības;
      - c) saimniecības apmāz zemes un pļavu platība un īpašības;
      - d) zirgu un liellopu skaits;
      - e) zemes apstrādāšanas mašīnas;
      - f) ražas apstrādājamās mašīnas (pļāvēji, kūļēji, šķirotāji), uzrādīt firmu un marķu;
      - g) ražas uzglabājamo telpu lielums un īss apraksts;
      - h) graudu kaltes apraksts;
      - i) graudu klētis lielums un apraksts;
      - k) sējas kārtība (augu sekas);
      - l) mēslodošanas kārtība;
      - m) lauku vidēja ražība no hektāra kilogramos . . . . . rudzu, ... miežu, ... anzu;
      - n) vai (nepiemērotas augu sekas gadījumā) īpašnieks ir ar mieru pārgrozīt sējas kārtību un piemērot to sēklkopības prasībām.
Piezīme. Par sēklu audzēšanas saimniecībām nav pieļaujama tādas saimniec-

cības, kurās sējas kārtībā seko sēklas ražošanas labība pēc labības, jo tādā gadījumā pirmās labības pabrušie graudi neizbēgami samīro sekojošo sēklas labības sējumu.

5. Pirms saimniecības priekšā stādīšanas lauksaimniecības pārvaldei organizācijas vai apriņķa pašvaldības likvidācijas valdes priekšstāvim saimniecība jāapskata un jādoj atziņums, vai saimniecība piemērota sēklu ražošanai.

6. Kad lauksaimniecības pārvalde paziņojusi, ka nav iebildumu pret sēklu audzēšanas organizēšanu priekšā stādītā saimniecībā, organizācija vai apriņķa pašvaldības likvidācijas valde savukārt noslēdz līgumu ar šo saimniecību.

7. Līgumā sēklu audzētājs apņemas:

- a) audzēt tikai vienu auzu, rudzu, miežu u. t. t. šķirni, lai izvairītos no sajaukšanas;

Piezīme. Ja sēklu audzētāju saimniecībā ir pietiekošas labietības, lai izsargātos no šķirņu sajaukšanas, tad ar lauksaimniecības pārvaldes piekrišanu var audzēt arī vairākas šķirnes.

- b) audzēšanai izvēlēties no tām šķirnēm, kuras noteikumos paredzētā sēklkopības komisija atzinusi par noderīgām izplatīšanai;

- c) pārdot tikai izmeklētu sēklu, nepārdot sēklai ražu no sēklas materiāla iegūšanai neatzītiem laukiem;

- d) sēklas pārdot plombētos vai aizzīmogotos iesaiņojumos, ieliekot katrā iesaiņojumā sēklam klāt aplieciņu, kurā uzrādīts sēklu šķirnes nosaukums, tīrības procents un digstošu tīru sēklu procents;

- e) apņemas saimniecības zemes auglību uzturēt priekšzīmīgā augstumā, dot atkarīgi no zemes tālvokļa pietiekošu daudzumu kūts un minerālmēslu; pielietot pēc agronomiskās zinības prasībām pareizus pāņemienus zemes apstrādāšanā, augu sekas kārtības ieturēšanā, cīņā ar kaitēkļiem, pie sēklas tīrīšanas un šķirošanas un izpildīt vadošo lietpratēju norādījumus;

- i) uzdot laiku, līdz kuram apņemas tekošā gada ražu izkult, izkalēt, iztīrīt, nošķirot un sagatavot pārdošanai un no šādām sagatavotām sēklām izsniegt bez atlīdzības attiecīgajai organizācijai vai iestādei vai arī lauksaimniecības pārvaldei sēklu paraugus 1/2 kg apmērā;

- g) izsniegt norādītā laika caur savu organizāciju ziņas lauksaimniecības pārvaldei par parodzamo pārdojamā sēklas daudzumu, uzrādīt šķirni, tīrību, dīgšanas spējas un cenu;

- h) apņemas bez maksas izsniegt ikgadus pēc vajadzības lauksaimniecības pārvaldei sēklu paraugu šķirņu salīdzināšanas izmēģinājumu uzstādīšanai apmēram līdz 4 kg no katras šķirnes

8. Sēklu saimniecību ierīkošanas organizācijas vai apriņķa pašvaldību likvidācijas valdes, slēdzot līgumu ar sēklu audzētājiem, apņemas:

- a) rūpēties saziņā ar lauksaimniecības pārvaldi par sēklu izejas materiāla iegūšanu sēklu audzēšanai;

- b) izdarīt sēklu ražošanas sējuma atzīšanas spskate;

- c) rūpēties par sarazoto sēklu izplatīšanu un izlietošanas organizēšanu;

- d) rūpēties par sarazoto un pārdojamā sēklu laboratorisku izmeklēšanu;

- e) iziegt sēklu audzētājiem vajadzīgās pamācības un aizrādījumus.

II. Sēklas aizdevumi.

9. Lauksaimniecības pārvalde sēklu aizdevumu izsniedz graudā.

10. Aizdevumu pieprasījumus sēklas izejas materiāla iegādāšanai, sēklu audzētāji iesniedz lauksaimniecības pārvaldei caur savām organizācijām vai apriņķa pašvaldības likvidācijas valdēm, uzrādot pie tam, kādu šķirni, no kādas saimniecības, kādā daudzumā sēklu aizdevuma saņemējs vēlas dabūt, uzdod par kādu cenu sēklas sarunātas un pieliek iesniegumam sēklu aizdevuma parāda zīmi lauksaimniecības pārvaldei (sēklas fondam) par attiecīgo summu.

Lauksaimniecības pārvalde samaksā sēklu izsniedzējam (pārdevējam) no sēklas fonda sumām, pieraksta sēklu vērtību līdz ar likumā paredzēto 2% uzrēķinu, ka aizdevumu sēklu saņemējam doļ rīkojumu sēklas izsniegt un iekasē parādu noliktā termiņā, saskaņā ar aizdevumiem no sēklas fonda.

Tādā pat kārtībā pieprasāmi aizdevumi sēklas (šķirnes) atjaunošanai. Tādai vajadzībai aizdevumu var izsniegt ne agrāki kā 3 gadus pēc iepriekšējā aizdevuma.

11. Ārzemju sēklas tieši pasūta lauksaimniecības pārvalde uz organizācijas vai apriņķa pašvaldības likvidācijas valdes saistošu pieprasījumu, sēklas izsniedz vai izsūta pēc parakstītas parādu zīmes saņemšanas ar apliecinātiem sēklu grībetāju (un viena galvnieka) parakstiem.

Piezīme. Pirms pieprasījuma iesniegšanas organizācijām (apriņķa pašvaldības likvidācijas valdēm) jāiesniedz laikus iepriekšējs paziņojums par vajadzīgo sēklu pieprasījumu. Lai lauksaimniecības pārvalde, atājoties sakaros ar sēklu audzētājiem, varētu noskaidrot un izkalkulēt un paziņot organizācijām vai apriņķa pašvaldības likvidācijas valdēm parādu zīmēs ierakstamo sēklas cenu.

III. Sēklas materiāls un šķirnes.

12. Sēklu audzēšanas saimniecībās audzējamo šķirņu sarakstus pārziņā sēklkopības komisija, kura arī norāda, kādas šķirnes kādos apvidos izplatamas.

13. Sēklu audzēšanas saimniecība var audzēt sēklu iegūšanai tikai tādas šķirnes, kuras sēklkopības komisija atzinusi par derīgām izplatīšanai.

14. Sēklu audzēšanas saimniecībās audzējamās šķirnes var būt izkoptas tiklab Latvijā, kā ārzemēs.

15. Sēklu audzēšanas saimniecībās pieļaujama arī neizkoptu vietējo kulturu populāciju audzēšana, ja sēklas izejas materiāls iegūts no lauka, kuru apskatījis sējumu atzīšanas komisija ar sēklkopības komisijas pārstāvja piedalīšanos un atzinusi attiecīgo kulturu vai populāciju noderīgu izplatīšanai.

16. No apskatītā un sēklas izejas materiāla iegūšanai par derīgu atzīta vietējās kulturas populācijas lauka ražas iesūtams Stendes selekcijas stacijai kulturas izpētīšanai paraugs 4 kg apmērā.

Piezīme. Šādu kulturu izplatīšanas noderīgumu lauksaimniecības pārvalde saziņā ar sēklkopības komisiju var atsaukt, ja pārbaudīšanā iegūtie rezultāti neattiecas šīs kulturas izvēlei.

IV. Sējumu apskatīšana — atzīšana.

17. Sēklu audzēšanas saimniecību sējumi apskatāmi ikgadus no sējumu atzīšanas komisijas, kura novērtē vai sējums atzīts par noderīgu sēklas materiāla iegūšanai.

18. Sēklu audzēšanas saimniecību sējumu atzīšanas komisijas sastādās no 2—3 materiāli neieinteresētiem lietpratējiem.

Piezīme. Izņēmuma gadījumā, ar lauksaimniecības pārvaldes piekrišanu, sējumu var apskatīt arī viens lietpratējs.

19. Sējumu atzišanas komisiju sastāvu liek priekšā sēklu audzēšanas saimniecību ierīkotājas organizācijas vai apriņķa pašvaldības likvidācijas valdes lauksaimniecības pārvaldes apstiprināšanai.

20. Ja sēklu audzēšanas saimniecība atrodas lauksaimniecības pārvaldes tiešā pārziņā, sējumu atzišanas komisijas iecel pēdējā.

21. Par sējumu apskatīšanas planu un maršruta sarakstu organizācijām vai attiecīgām iestādēm jāvienojas ar lauksaimniecības pārvaldi ne mazāk kā 5 dienas iepriekš attiecīga maršruta izpildīšanas, lai pārvaldes pārstāvis vajadzības gadījumā varētu ņemt dalību sējumu atzišanas komisijā.

22. Sēklu audzēšanas saimniecības pienākums ir rūpēties par sējumu atzišanas komisijas locekļu un kontrolējošo personu atvešanu no tuvākās dzelzceļa vai valkloņa pietātnes un aizvešanu.

23. Ja sēklu audzēšanas saimniecība atsakās no sējumu apskatīšanas, tā zaudē tiesības saukties par sēklu audzēšanas saimniecību un tiek izslēgta no sarakstiem, lai arī viņa audzētu sēklkopības komisijas ieteiktās šķirnes.

24. Sējumu atzišanas komisijas uzdevums ir pārliecināties uz vietas:

- a) vai saimniecībā audzējamās šķirnes ir vientipiskas, tīras, bez citu šķirņu, tipu vai kulturaugu piejaukumiem;
- b) vai sējumos nav lielāks daudzums kaitīgu nezāļu;
- c) vai sējumi ir labi un vienlīdzīgi noauguši;
- d) vai sējumus nav vainojuši kaitēji un slimības, kā rūsa, melnplaukas u. t. t.;
- e) vai rudzu un citu saziemošu kulturu sējumi ir pietiekoši aizsargāti no svešas apputēkļošanās u. t. t.

Ja aprādītie nevēlamie faktori sējumā sastopami tādā mērā, ka no to iedarbības mazinās sēklas vērtība, sējuma noteicams par neatzītu sēklas materiāla iegūšanai.

Tāpat par neatzītiem noteicami vāji auguši sējumi.

1. piezīme. Nezāles, kuņu atšķīrošanai saimniecībā ir labas mašīnas, var būt par sējuma neatzišanas iemeslu tikai tad, ja viņu daudzums vājinātu (apmāktu) audzējamās stādus.

2. piezīme. Par sējumu apskatīšanas kārtību Lauksaimniecības pārvalde pie šī punkta vajadzības gadījumā izdod sīkākus noteikumus.

25. Ja sēklu audzēšanas saimniecībā neatzīta sējuma daļa kādā sēklu kultūrā pārsniedz pusi no visiem šīs kultūras sējumiem, tad par neatzītiem noteicami šīs kultūras visi tā gada sējumi.

26. Ražu no neatzītiem sējumiem sēklu audzēšanas saimniecība nevar pārdot kā sēklas materiālu, bet tikai kā patēriņa preci.

27. Ja saimniecībā vienas un tās pašas kultūras visi sējumi netiek atzīti 2 gadus no vietas, saimniecība zaudē tiesības saukties par sēklu audzēšanas saimniecību un tiek izslēgta no saraksta.

28. Atzītos sējumus reklamēšanas nolūkos var publicēt speciēlos lauksaimniecības un dienas laikrakstos.

29. Par sēklu audzēšanas saimniecībām un viņās audzējamām kultūrām Lauksaimniecības pārvalde izdod gadskārtējus sarakstus.

30. Sējumu apskatīšanas protokolu oriģināli 2 nedēļu laikā pēc viņu sastādīšanas iesūtami Lauksaimniecības pārvaldei.

31. Sēklu audzēšanas saimniecības īpašniekam ir jānobeidz nokulšanas, sēklu notīrīšanas, žāvēšanas un nošķīrošanas darbi bez kavēšanas tūlīt pēc ražas novākšanas, lai nerastos nosebošanās pie sēklas materiāla izplatīšanas. Sevišķa vērība šīn ziņā piegriežama ziemāju sēklu sagatavošanai, kuriem starp ražas novākšanu un jauniem sējumiem ir īss laika sprādis. Sēklas materiāla sagatavošanas termiņi nosakami ar sēklu audzēšanas saimniecībām noslēdzamos līgumos.

Piezīme. Par sēklas materiālu nesagatavošanu līgumā noteiktā laikā organizācijas var ierosināt līdas saimniecības izslēgšanu no saraksta.

V. Sēklu pārdošana.

32. Sēklu audzēšanas saimniecībās pārdodamās sēklas materiāla tīrība un dīgšanas spējas nedrīkst būt zemākas par

	Tīrība	Dīgšanas spēja
Labībām	98%	95%
Linčeklām	97%	90%
Sarkanam āboliņam	95%	80%
Bastards	95%	80%

1. piezīme. Zāju sēklu labuma prasības uzstāda sēklkopības komisija ikgadu, piemērojoties sēklas ražas īpašībām.

2. piezīme. Pie sarkanā āboliņa dīgstošām sēklām pieskaitama arī 1/3 cieta grauda.

3. piezīme. Sēklkopības komisija var, piemērojoties gadam, tīrības un dīgšanas prasības grozīt.

33. Sēklu audzēšanas saimniecību ierīkotāja organizācija vai apr. pašv. likvidācijas valde var uzņemties galīgu sēklas materiāla notīrīšanu un nošķīrošanu, savstarpēji vienojoties par to ar attiecīgo sēklu audzēšanas saimniecību.

34. Sēklu iesaiņojumu plombēšanu vai aizzīmogošanu izdara vai nu pati saimniecība ar savu plombu vai zīmogu, vai arī sēklu audzētāju saimniecību organizētāja biedrība, vai iestāde, kuja tādā gadījumā arī uzņemas atbildīgu garantiju par uzrādīto sēklu īpašību pareizību.

35. Apliecināšanai par sēklu šķirni, dīgšanas spējam un tīrību jāatrodas ikkatra pārdodamo sēklu iesaiņojumā.

VI. Sēklu audzēšanas saimniecību uzraudzība un kontrole.

36. Sēklu audzēšanas saimniecības uzrauga un kontrolē tās pašas organizācijas vai iestādes, kujas viņas ierīko.

37. Sēklu audzēšanas saimniecību, kā arī viņas ierīkotāju organizāciju apr. pašvaldību likvidācijas valžu un iestāžu virsuzraudzība un kontrole, kā arī vadošo norādījumu došana piekrit Lauksaimniecības pārvaldei, kujas pilnvarotiem ir tiesības iepazīties, kā sēklu audzēšanas saimniecībās, tā arī organizācijās vai iestādēs ar visu sēklu audzēšanas un tirdzniecības lietu, tāpat arī visiem ar šo darbību sakarā stāvošiem dokumentiem un sarakstīšanos.

38. Lauksaimniecības pārvaldes norādījumu neievērošana un neizpildīšana var būt par iemeslu sēklu audzēšanas saimniecības izslēgšanai no šādu saimniecību saraksta.

39. Pret lauksaimniecības pārvaldes rīkojumiem celtos iebildumus un sūdzības skata cauri un galīgi izšķir sēklkopības komisija.

VII. Sēklkopības saimniecību organizēšanas līdzekļi.

40. Organizācijām vai apriņķu pašvaldību likvidācijas valdēm, kujas uzņemas sēklu audzēšanas saimniecību organizēšanu un vadīšanu un noslēgušas par to ar lauksaimniecības pārvaldi attiecīgus līgumus, līdz 1. augustam jāiesniedz lauksaimniecības pārvaldei turpmāka budžeta gada darbības plans ar noteikumu 7. p. paredzētiem pilnīgi izsmejotiem datiem, uz kuja pamata lauksaimniecības pārvalde varētu aprēķināt turpmāka budžeta projektā ievadamo pabalsta sumu.

VIII. Paskaidrojumi, norādījumi un papildinājumi.

41. Paskaidrojumus un norādījumus par šīs instrukcijas pielietošanu dod lauksaimniecības pārvalde.

42. Turpmāk izdodamie papildinājumi un pārgrozījumi pie šīs instrukcijas izpildāmi arī visām jau ierīkotām sēklu audzēšanas saimniecībām un darbojošajiem organizācijām, ja paši papildinājumi tieši nesatur citādus norādījumus.

Pārvaldes priekšnieks V. Gulbis.

Sēklkopības speciālists J. Lūke.

Rikojums Nr. 17

1926. g. 21. janvārī

par Valkas muižas Apes punkta atvēršana.

Finansu ministrijas muižas departaments paziņo, ka ar finansu ministra biedra piekrišanu š. g. 1. februārī uz Latvijas-Igaunijas robežas Apes miestā tiek atvērts Valkas muižas Apes punkts, kujs darbosies uz 1924. g. "Valdības Vestneša" 214. numurā izsludināto noteikumu par muižas punkta darbību pamata.

Muižas departamenta direktors

E. Dundurs.

Nodaļas vadītājs D. Vilsons.

Pārgrozījumi

noteikums par valsts ledlauža „Krišjānis Valdemars” darbību.

Noteikumos par valsts ledlauža „Krišjānis Valdemars” darbību (1925. gada „Valdības Vestneša” 285. numurā) ieviest sekošus pārgrozījumus:

1. Noteikumu § 11. papildināt ar teikumu: „Paziņoto kārtības № kuģis uzvelk maatā pēc starptautiskā Code”.

2. Tabelē iespiesto svilpju signālu № 111 („Apturēts ledū, uzmaniet!”), kujs izteikts ar 4 un vairāk isiem svilpieniem (— — — — un vairāk), turpmāk izteikt ar 7 un vairāk isiem svilpieniem (— — — — — — — — un vairāk).

3. Sarunām ar ledlauzi „Krišjānis Valdemars” radio izsaukšanas signāls K. C. V.; viņu garums 600 m.

Rīgā, 1926. g. 21. janvārī.

Jūrniecības departamenta direktors

A. Lonfelds.

Kuģniecības nodaļas vadītājs

K. Liepiņš.

Rikojums

par Livānu miesta un apkārtnes kopējās slimo kases slēgšanu.

Pamatojoties uz „Noteikumu par strādnieku un citu algotu darbinieku nodrošināšanu slimības gadījumos” 29. panta 2. punktu un 31. un 33. pantu, tautas labklājības ministrija nosaka sekošo:

1. Livānu miesta un apkārtnes kopējās slimo kases, kujas statuti reģistrēti 1922. g. 5. augustā („Valdības Vestneša” 177. numurā), darbību ar š. g. 1. martu izbeigt, izslēdzot šo kasi no slimo kasu saraksta un pievienojot tai pierakstītās darba vietas Daugavpils pilsētas un apriņķa kopējai slimo kasei.

2. Visas Livānu miesta un apkārtnes kopējās slimo kases saistības, naudas līdzekļi un pārējā manta ar šīs kases slēgšanu, t. i. š. g. 1. martu, pāriet uz Daugavpils pilsētas un apriņķa kopējo slimo kasi.

Rīgā, 1926. g. 22. janvārī. № 13129.

Tautas labklājības ministrijas darba aizsardzības departamenta direktors

Fr. Roze.

Socialās apdrošināšanas nodaļas vadītājs Jul. Treimanis.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Paziņojums № 66.

Saskaņā ar 1923. g. 23. aprīļa likuma 10. pantu zemes vērtēšanas virskomisija paziņo, ka savās sēdēs skatīs cauri vietējās zemes vērtēšanas komisijas lēmumus sekošo muižu saimniecību un apbūves gabalu novērtēšanas lietās:

- 1926. g. 23. februārī, pulksten 3 dienā, Rīgā, Nolikavas ielā № 1, dzīv. 5.
- 524) Ventspils apriņķa Piltenes pagasta Piltenes un Lagzdienes muižas un Sūkavas pusmuiža;
- 525) Ventspils apriņķa Saikamuižas pagasta Tārgaies muiža un Zambes un Stotes pusmuižas;
- 526) Rēzeknes apriņķa Ružinas pagasta Luknas muiža.

1926. g. 25. februārī, pulksten 3 dienā, turpat

- 527) Rīgas apriņķa Salaspils bieži apdzīvotās vietas apbūves gabali;
- 528) Madonas apriņķa Dzelzavas pagasta Dzelzavas muižā ar pusmuižām un rentes mājām.

1926. g. 2. martā, pulksten 3 dienā, turpat

- 529) Jaunlatgales apriņķa Bolvu pagasta Bolvu muižas bij. agrarbankas zemes;
- 530) Jēkabpils apriņķa Neretas pagasta Neretas, Neretas mācītāja un Susējas muižas.

Rīgā, 1926. g. 22. janvārī.

Zemes vērtēšanas virskomisijas priekšsēdētājs A. Kuze.

Sekretara vietā Fr. Širaks-Gruzits.

Paziņojums.

Ar šo daru vispārībai zināmu, ka Tukuma apriņķa policijas pārvalde sākot no š. g. 25. janvāra atradīsies Tukumā, Lazaretes ielā № 4.

Tukuma apriņķa priekšnieks

Kārklīš.

Sekretars Sprogis.

Meklājamo personu saraksts Nr. 245.

(1. turpinājums.)

17827. Grankenšteins, Vilhelms Alberta dēls, dzim. 1896. g. 26. janvārī, pied. pie Liepājas pilsētas, pase № 108372. — Rīgas 2. iec. izmeklēšanas tiesneša 1925. g. 12. decembra raksts № 2172 (30 XII-25), apv. uz sod. lik. 574 p. — Apcietināt un nogādāt meklētājam.

17828. Grengis, Adolfs Krišs d., dzim. 15. okt. (v. st.) 1904 g., pied. pie Stukmaņu pag., Rīgas apr., lut. tic. pēdējā dzīves vieta Vecgulbenes stacija. — Rīgas prefektūras 3. nod. 1925. g. 19. dec. raksts № 9744 (31 XII-25), skatnā ar tiesas palatas krim. departamenta rakstu no 4. dec. 1925. g., sod. uz sod. lik. 51. p. 589. p. 3. d. 5. pkt. pam. uz 6. gadiem pie spaidu darbiem. — Apv. un ievietot cietumā, pārskaitot tiesas palatas rīcībā, paziņot par notikušo pref. 3. nodaļai.

17829. Garbovskis, Jānis Miķeļa d., 30 g. vecs, pied. pie Mežmuižas pag., Jelgavas apr. — Rīgas 2. iec. miertiesneša 1925. g. 10. dec. raksts № 1207 (2 I-26), apv. pēc sod. lik. 262. p. — Paziņot dzīves vietu.

17830. Guļkovskij, Anna Vladimira m., 16. g. veca, pied. pie Ozolmuižas pag., Rēzeknes apriņķa. — Ludzas apr. 1. iec. miertiesneša 1925. g. 11. decembra raksts № 3783 (4-I-26), apv. uz sod. lik. 269. p. — Paziņot dzīves vietu mekl.

17831. Grīslis, Anna Krišjāņa m., dzim. 1857. g. pied. pie Rīgas pilsētas latviete, lut. tic., precējusēs, agrāk dzīvē Rīgā, Valmieras ielā № 13, dz. 2. — Rīgas policijas 7. iecirkņa priekšnieka 1925. g. 10. decembra raksts № 44340 (30 XII-25), sod. no Rīgas 1. iec. miertiesneša uz sod. lik. 276. p. 1. d. ar 3 mēn. cietuma. — Ziņot minētam miertiesnesim.

17832. Grinberg, Zēnija Jēkaba m., 28 g. veca, pied. pie Ventspils apr., Puzes pagasta — Rīgas pilsētas 1. iec. miertiesneša 1925. g. 8. decembra raksts № 1016 (30 XII-25), apv. uz sod. lik. 528. p. — Paziņot dzīves vietu.

17833. Goldfelds, Otto Juliāna d., apm. 36 g. v., Latvijas pavalstnieks. — Daugavpils apr. 1. iec. miertiesneša 1925. g. 5. dec. raksts № 24 (XII-25), apv. uz sodu lik. 507. p. 2. d. p. — Paziņot dzīves vietu.

17834. Gasperovičs, Aleksandrs Kazimira d., 24 g. v., pied. pie Daugavpils, beidzamā laikā dzīv. Daugavpils, Ezera ielā № 47. — Daugavpils apr. 2. iec. miertiesneša 1925. g. 16. dec. raksts № 919/25 (7-I-26), apv. uz sodu lik. 262. p. 1. d. un 284. p. — Paziņot dzīves vietu.

17835. Gasperovičs, Aleksandrs Kazimira d., 24 g. v., pied. pie Daugavpils, čigans. — Daugavpils apr. 1. iecirkņa miertiesneša 1925. g. 17. dec. raksts № 911/Kr (7-I-26), apv. uz sodu lik. 262 p. 1. d. — Paziņot dzīves vietu.

17836. Hendriānskijs, Emils Feliks Mārtiņa d., 1924. g., dzīv. Rīgā, ielā Jēkaba ielā № 24, dz. 17, pēc tam Kr. Barona ielā № 39, dz. 18, (tuvāko ziņu nav). — Kara tiesas priekšsēdētāja 1925. g. 2. decembra raksts № 1644 (15 XII-25), piedzenama soda nauda Ls 40.—, par neierašanos tiesas sēdē ieciniēks. — Paziņot dzīves vietu.

17837. Hospovskis, Alfreds Frīdriha dēls, 33 g. vecs, pied. pie Rīgas pilsētas, agrāk dzīv. Rīgā, m. Nometņu ielā № 20, dz. 4. — Rīgas 4. iec. miertiesneša 1925. g. 7. decembra raksts № 1822 (2 I-26), apvainots uz sod. lik. 138. p. — Paziņot dzīves vietu.

17838. Janson, Marija Frīdriha m., dzim. 1868. g., Latvijas pav., agrāk dzīv. Rīgā, Dzirnauvu ielā № 84, dz. 56. — Rīgas pilsētas 3. iec. miertiesn. 1925. g. 21. decembra raksts № 1884 (7-I-26), apv. uz sod. lik. 276. p. — Paziņot dzīves vietu.

17839. Jurovs, Kazimirs Eduarda d., iekšzemes pase izdota no Rīgas prefektūras 1925. g. 23. februārī № 252828, pēdējā dzīves vieta Rīgā, Daugavpils ielā № 19 (tuvāku ziņu nav). — Dobeles iec. miert. 1925. gada 11. decembra raksts № 635 (2-I-26), apv. pēc sod. lik. 397. p. — Paziņot dzīves vietu.

17840. Janikovs (Jonikavs), Jānis Petēra d., 24 g. v., pied. pie Birzgaļu pag., Rēzeknes apr., pase № 660, izdota no Birzgaļa pag. valdes 1924. g. 27. nov. — Rīgas apr. 2. iec. miert. 1925. g. 12. decembra raksts № 4101 (5-I-26), apv.

sod. lik. 184. c. 1. pkt. — Paziņot viņa atļaušanas vietā.

17841. Ivanova, Anna Romana m., dzim. 1897 g., pied. pie Rēzeknes apr., agrāk dzīv. Marijas ielā № 8. — Rīgas 13. iec. miert. 1925. gada 8. decembra raksts № 1227 (7-I-26), apv. uz sod. lik. 528. un 177. p. — Paziņot dzīves vietu.

17842. Jofie, Frume Izraēla m., pied. pie Krustpils miesta, agrāk dzīv. Rēzeknē, kur nodarbojusies ar tirdzniecību židiete, vecums nav zināms. — Rēzeknes apr. 1. iec. miertiesneša 1925. g. 12. dec. raksts № 548/21 (31-XII 25), apv. uz akc. sod. lik. 1202. p. — Paziņot dzīves vietu.

17843. Kokin, Marija Stanislava m. (tuvāku ziņu nav). — Daugavpils apr. 1. iec. miertiesneša 1925. g. 12. decembra raksts № 239/Kr. (4-I-26), apv. uz sod. lik. 581. p. — Paziņot dzīves vietu.

17844. Kleinbergs, Jēkabs Jāņa d., 27 g. vecs, pied. pie Asites pag., tagad dzīv. Rīgas apr. Dobeļu dzīrnāvās. — Liepājas lauku iec. miertiesn. 1925. g. 7. dec. raksts № 400 (4-I-26), apv. uz sod. lik. 574. p. — Ņemt pol. uzraudzībā un paziņot meklētājam.

17845. Kabišcer, Judaša Josela m., 25 g. veca, bij. Krievijas pav., agrāk dzīv. 1. Palizades ielā № 26, dz. 36. — Rīgas pol. 6. iec. priekšn. 1925. g. 15. dec. raksts № 36137 (5 I 26), sod. no Rīgas 6. iec. miertiesn. ar Ls 12 vai 3 dienām arasta uz sod. lik. 528. p. — Paziņot meklētājam.

(Turpmāk vēl.)

Kriminalās pārvaldes priekšnieks
Tilents A.
Darbvedis A. Zaķis.

Iecelšanas.

Rikožums № 9.

Ar Tiešo nodokļu departamenta direktora rikožumu, atļauts no dienesta, uz paša lūgumu, valsts nodokļu un citu neapstridami valstij pienācīgo naudas sumu piedzinēt Rīgā, Ernestis Liepiņš, skaitot no 1926. g. 16. janvāra.

Rīgā, 1926. g. 19. janvārī № 86/22. d. a.
Nodaļas vadītājs P. Liepiņš.

Valdības vietējo iestāžu rikožumi.

Saistošie noteikumi

par lipīgu slimību un epidēmiju apkaņošanu Liepājā.

Pieņemti Liepājas pilsētas domes sēdē 1925. gada 16. decembrī un apstiprināti ar iekšlietu ministrijas pašvaldības departamenta 1926. gada 11. janvāra rakstu № 100159.

§ 1. Personas, kuras saslimušas ar lipīgām slimībām, kā: bakām, šarlaku, difteritu, izsitumu un atguļas tīfu, ienāšiem un liesas sērgu (melna pumpa), ja viņas nevar pēc pils. sanitārārsta ieskata izolēt viņu dzīvoklī, ievietojamas pils. slimnīcā, neprasot slimnieka vai viņa piederīgo piekrišanu.

Izdevumi par ārstēšanu slimnīcā jānes slimniekam vai tiem viņa piederīgiem, kam pēc likuma pienākas par slimnieku gādāt, bet slimnieka vai viņa piederīgo trūcības gadījumā — ko pils. valde noskaidro, izdarot kontroli par slimnieka apstākļiem — izdevumus par slimnieka ārstēšanu sedz pils. pašvalde.

Piezīme. Saslimšanas gadījumos ar Azijas koleru vai mēri (pesti), pilsētas sanitārā pārraudzība rikožas saskaņā ar valdības attiecīgiem noteikumiem.

§ 2. Pēc saslimušā nogādāšanas uz slimnīcu vai pēc viņa izveseļošanās, ja sanitārā pārraudzība (sanitārārsts) pieļaiduse viņa ārstēšanas mājās, slimnieka dzīvoklī līdz ar visu tā iekārtu dezinficē sanitārārsta uzraudzībā. Visi izdevumi par dezinfekciju jānes dzīvokļa īpašniekam, bet pēdējā trūcības dēļ tos sedz pilsētas pašvalde.

§ 3. Kamēr dzīvoklī izdara dezinfekciju, pārējos dzīvokļa iemītniekus novieto sevišķās izolācijas telpās. Ar šīs telpas katreiz pēc viņu lietošanas jādezinficē.

§ 4. Saslimušo ar § 1. minētām lipīgām slimībām aizvešanai uz pilsētas slimnīcu jālieto vienīgi slimnīcas sanitārā vai sanitārauto, par kuru lietošanu braukšanas maksa nedrīkst pārsniegt parasto ormaņu resp. auto taksi.

Piezīme. Trūcīgos slimniekus nogādā uz slimnīcu bez maksas.

§ 5. Ar lipīgām slimībām saslimušos pārvadāt no vienas vietas uz otru drīkst tikai ar pilsētas sanitārāta ziņu un atļauju.

§ 6. No lipīgām slimībām mīrušos atvēlēts apbedīt ātrāk par trim dienām, ja pilsētas sanitārārsts konstatē nāvi.

§ 7. No lipīgām slimībām mīrušie jāpārved no mīrušanas vietas tieši uz kapsētu. Liku pārvadāšana uz vairāk vietām, piemēram pirms apbedīšanas uz baznīcu, aizliegta.

§ 8. Likus pārvest (arī mazu bērnu likus) uz kapsētu drīkst vienīgi liku ratos. Lietot šim nolūkam privatus ormaņus vai auto aizliegta.

§ 9. Šo saistošo noteikumu pārkāpējus sauks pie likumā paredzētas atbildības par lipīgu slimību izplatīšanu.

§ 10. Šie saistošie noteikumi stājas spēkā pēc 2 nedēļām no viņu izpublicēšanas „Valdības Vēstnesī”.

Liepājā, 1926. g. 12. janvārī.

3 Liepājas pilsētas valde.

Saistošie noteikumi par tirgošanās kārtību Kuldīgas pilsētā.

Pieņemti pilsētas domes 1925. g. 16. novembra sēdē un apstiprināti ar pašvaldības departamenta 1925. g. 23. decembra rakstu № 109648.

§ 1. Tirgošanās uz ceļiem, ielām, sētās un iebraucamās vietās uz stingrāko aizliegta.

§ 2. Visiem uzpircējiem-atkalpārdevējiem noliegts pirkt sviestu, pienu, piena produktus, olas, gaļu, gaļas produktus, putraimus, miltus, miltu izstrādājumus, taukus, kartupeļus, zirņus, pupas, saknes, augļus, putnus un labību tirgos līdz pulksten 12 dienā.

§ 3. Vainūgie par šo noteikumu neizpildīšanu tiek saukti pie likumīgas atbildības uz sodu likuma pamata.

§ 4. Šie saistošie noteikumi stājas spēkā divu nedēļu laikā, skaitot no publicējuma dienas „Valdības Vēstnesī”.

Kuldīgā, 1925. g. 31. decembrī.

3 Kuldīgas pilsētas valde.

Valsts iekšējais stāvoklis pagājušā 1925. gadā.

(Iekšlietu ministra E. Laimiņa ziņojums preses darbiniekiem.)

Pagājušais 1925 gads kārtības un miera uzturēšanas un iekšējās drošības nostiprināšanas ziņā ir bijis labvēlīgs. Lielā mērā pavairojusies drošības sajūta iedzīvotājos, sevišķi uz laukiem. Pilnīgi izbeigusies visādu uztraucošu baumu izplatīšana, tāpat lielā mērā samazinājusies komunisma sludinātāju darbība, jo tie reti kur atrod piekrišanu. Bez tam pie tagadējiem apstākļiem em viņiem maz cerības palikt nepamanītiem un izbēgt pelnītam sodam.

Noziedzību skaits pag. gadā samērā ar iepriekšējiem gadiem ir samazinājies. Slepkavības 126 (1924. g. — 127), lau-pišanas 155 (160), zādzības 9165 (2674), pašslepkavības un citi nedabīgi nāves gadījumi 862 (819). No tiem: Vidzemē (bez Rīgas): slepkavību 27, lau-pišanu 24, zādzību 1915, Kurzemē un Zemgalē: slepkavību 31, lau-pišanu 48, zādzību 2643, Latgalē: slepkavību 48, lau-pišanu 34, zādzību 2000, Rīgā: slepkavību 17, lau-pišanu 46, zādzību 2117, Latgalē samērā ar pārējām Latvijas daļām daudz vairāk slepkavību un mazāk zādzību. Pašslepkavību un citu nedabīgu nāves gadījumu: Rīgā 52 (1924. g. — 40), Vidzemē 236 (220), Kurzemē un Zemgalē 268 (281), Latgalē 173 (147), tā ka 1925. gadā šis skaits ir lielāks un sākot no 1922. gada pastāvīgi aug. Rīgā no 28 uz 52, Vidzemē no 181 uz 236, Kurzemē un Zemgalē no 234 uz 268, Latgalē no 150 uz 173, tā tad galvenā kārtā pavairojies Vidzemē (ar Rīgu). Ievērojami pieaudzis ugunsgrēku skaits. Vidzemē (ar Rīgu) 354 (1924. g. — 326, 1922. g. — 198), Kurzemē un Zemgalē 444 (351, 298), Latgalē 416 (316, 262), no tiem apmēram 26% ļaunprātīgu.

No noziedzībām atklātas: slepkavības 97% (1924. g. 85%), lau-pišanas 79% (63%), zādzības 72% (72%), tā ka policijas un arī aizsargu darbība pag. gadā šinī ziņā ir bijuse sekmīga.

Par zūpības apkaņošanas likumu pārkāpšanu pirmos 6 mēnešos sastādīti protokoli tuvu pie 6000 gadījumiem. Ja vēl ņemam vērā, ka visas lietas nāk tiesā, kur par lieciniekiem gandrīz visos gadījumos jāierodas policijas ierēdņiem, tad te skaidrs, cik daudz laika un darba no policijas prasā šis likums.

Daudz darba un uzmanības no poli-cijas prasija pag. gadā arī Saeimas vēlēšanas. Divos mēnešos (augustā un

septembrī) noturētas 1644 vēlēšanas sa-pulces. Neskatoties uz to, nekur neiz-cēlās lielāki miera vai kārtības traucē-jumi, tāpat jāatzīmē, ka no sapulču sasaucējiem sūdzības par policijas nepa-reizu vai nekorektu rīcību leuākašas tikai dažos gadījumos.

Pagājušajā gadā aizsargu darbība ir bijusi sevišķi rosīga.

Sasniegta vēl lielāka un ciešāka kop-darbība ar policiju, sniedzot tai lielu palīdzību pie noziedzību ap-kaņošanas. Bez tam lielu interesi aizsargi piegriezuši militārai apmācībai izdarot šaušanas apmācības un sacīkstes. Lauku apmācībās un manevros sevišķi ievēribas pelnoši bija pirmie lielākie manevri, izvesti no Rīgas, Jelgavas un Bauskas aizsargu pulkiem. Neskatoties uz nelabvēlīgiem apstākļiem, tie izdevās teicami, un aizsarga pieliktās pūles un grība bija apbrīnojami. Cerams, ka uz priekšu citi pulki sekos labam pasā-kumam. Zēl, ka nav cerības dabūt no valsts lielākus līdzekļus, lai palīdzētu aizsargiem viņu darbā.

Robežu apsardzībā. Sakarā ar lēmumu par robežu apsardzības atstā-šanu iekšlietu ministrijas pārziņā, izdoti 81. p. kārtībā noteikumi par robežu ap-sardzību. Tie dos iespēju lenest stingrāku kārtību un kareivisku disciplīnu robežu sargu dienestā. Bez tam, lai daudz maz uzlabotu robežu sargu stāvokli, uzņemti nākošā gada budžetā līdzekļi 30 no-metņu izbūvei, kur novietosies posteņi, kā arī paredzētas piemaksas pie algas drēbju iegādāšanai. Tas, cerams, dos iespēju dabūt robežsargu dienestam vairāk piemērotus ierēdņus.

Izložu un ziedojumu vākša-nas lietas nokārtotas ar izdotiem noteikumiem. Kā līdz šim dzīve pierā-dījusi, tad daudzas organizācijas izlie-toja šo iespēju savākt līdzekļus tādiem mērķiem, kuriem nebija nekā kopēja ar statutos paredzētiem, vai arī pieļaida ne-kārtības. Noteikumi to novērš, ja dotu lielāku iespēju policijai izdarīt kontroli, kā arī noteikumu pārkāpējiem paredzēti sodi.

Pilsētu un lauku pašvaldību darbība

Pagājušajā gadā ir bijusi rosīga. Re-dzama vēlēšanās radīt tādus uzņēmumus, kuri varētu nākotnē pavairot pilsētu tenā-kumus. Visu 37 pilsētu pagājušā gada budžetu kopsuma iztāsa Ls 33.342.980,— ar līkai Ls 23.050,— lielu deficītu. Bu-džetus lielā mērā apgrūtinā izdevumi socialai apgādei, slimnieku kopšanai un izglītības vajadzībām — 30 līdz 50% no budžeta. Šīm vajadzībām pa lielāku daļai ir izlietoti valsts pabalsti un aiz-devumi. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, pilsētu budžeti izrāda tendenci augt, pie kam deficīti stipri samazinās, neskatoties uz to, ka pilsētas daudz rūpējas par labiercības pacelšanu: bru-gējot ielas, ceļot skolas namus, ierīkojot pirtis u. t. t. Tekošā gada valsts bu-džetā Ls 1.000.000,— pašvaldību parādu dzēšanai sadalīti proporcionāli izsniegtiem aizdevumiem pirmos valsts pastāvēšaus gados socialās apgādes, pārtikas iegādā-šanas un citām vajadzībām: Ls 650.000,— pilsētām, Ls 350.000,— lauku pašval-dībām. Abas puses nav apmierinātas ar tādu sadalījumu, pilsētas piepra-se sev visu pabalstu, lauku pašvaldības pieprasa sev vairāk, nekā p'ešķirts. Jautājumu izlems ministru kabinets. Lai pilsētu pašvaldības ar labākām sekmēm varētu veikt savus uzdevumus, piemē-rojoties šīs dienas apstākļiem, nepie-ciešama attiecīgo likumu izdošana no Saeimas, kuras pašlaik apspriež komisijas.

Lauku pašvaldībām likums par pagastu pašvaldību un noteikumi par miestliem atveļ plašu darba lauku saimnieciskā un kulturelā nozarēs, bet līdzekļu trūkums nedod iespēju šo darbību atīstīt.

Pagastu un apriņķu pašvaldību ieņē-mumu kopsuma par 1924./25. gadu ir Ls 11.500.163, no kuriem: nekustamas mantas nodoklis Ls 5.191.371, personas nodoklis Ls 2.955.546, apriņķa ieņēmumi Ls 1.598.360. Pārējie ieņēmumi — nie-cīgas sumas. Kā nekustamas mantas, tā personas nodokļa likmes noteiktas ar li-kumu un tādēļ ieņēmumus pavairot nav iespējams. Bet tā kā izdevumi pieaug sakarā ar dzīves apstākļiem, tad budžetos rodas prāvi deficīti, kas lielā mērā traucē pašvaldību darbību un daudzas no viņām tādēļ atrodas pašlaik kritiskā stāvoklī. Šie traucējumi, cerams, būs novērsti ar likuma izdošanu par nodokli no lauku nekustamās mantas.

Liela posteni lauku pašvaldību budže-tos iztāsa skolu uzturēšana — Ls 3.343.811,— (gandrīz 30%). Socialai apgādei — nespējnieku uzturēšanai, slim-nieku ārstēšanai, izdots (1924./25.) Ls 2.673.477,— (23%).

Pag. gadā gandrīz pabeigta pagastu robežu noapalošana, kas vienā otrā vietā radījusi zināmu nemiera. Bet šis darbs bija jāpadara, lai pagastu pašval-dības varētu sekmīgāki veikt savus uz-devumus. Dažu pagastu pašvaldību likvidēšana izdarīta, lai novērstu liekus izdevumus administratīvā aparata uztu-rēšanai. Tāpat pag. gadā izdarīta nē-latvisko un vienādo pagastu nosaukumu pārdēvēšana.

Rīga.

Igaunijas ārlietu ministris

profesors A. Piipa kungs šorīt ieradās no Tallinas Rīgā, saņemts no mūsu valdības pārstāvjiem. Mūsu draudzīgās un sabiedrotās valsts ārlietu politikas vadītāja braucieus uz Rīgu, kā viņš to preseī laipni paskaidroja, uzskatāms kā per-sonīga vizīte mūsu valsts vīriem un vecu sakaru un agrāko drau-dzību atjaunošana no tiem laikiem, kad Piipa kungs savas aizbrauk-šanas par sūtni Amerikā bija Igaunijas ārlietu ministris. Ministris uzsvera kā ļoti svarīgu un iepriecinošu to faktu, ka Igaunijas politika arī pa šiem gadiem, kamēr viņš atrādās Vašingtonā, gājusi pastāvīgi tānī pašā, Latvijai draudzīgā virzienā, kādu viņš to ievādijs; citādi arī nebījis do-mājams, jo demokratiskā valstī politika ir nacionāla un nevis no ministrijas noteicama.

No politisku jautājumu apskatīšanas ministra kungs atūvēšās, jo pa tiem divi gadi, kamēr atrādies Amerikā, Eiropas politikas jautājumi viņam stāvējuši atī-lāku, kādēļ vajadzīgs laika ar tiem tuvāki iepazīties.

Māksla.

Nacionālais teātris. Sestdien, 23. jan-vārī, pulksten 7 1/2 vakarā Annas Brigader jaunā komēdija „Lielais loms”, kura pirmizrādē publikā ar savu gaišo humoru sacēla lielu jaatību. Svētdien, 24. jan-vārī, pulksten 2, A. Tolstoja un P. Ščo-goļeva drama „Carīenes sasvē-restība”. Pulksten 7 1/2 vakarā A. Upīša komēdija „Atraitnes vīrs”. Pirmdien, 25. janvārī, pulksten 7 1/2 va-karā Rodrigo Kalniņa 25-gadu skatuves darbības jubilejā Žila Romēna komēdija „Dr. Knoks jeb Medi-cīnas brīnumi” ar jubilaru Dr. Knoka lomā. Pēc izrādes svētku bau-kets; piedalīšanās Ls 8,— no personas. Otrdien, 26. janvārī, pulksten 2 V. Grē-viņa dramatizējums „Princis un ubaga zēns”, pulksten 7 1/2 vakarā Strindberga „Līgava ar kroni”.

Daiļes teātris. Šovakar par tautas iz-rādes cenām „Par velti milēts”, rīt, pulksten 2 dienā strādnieku izrādē „Carja krustmāte” un vakarā „Hernani”. Otrdien, pulksten 7 va-karā „Hernani”. Sagatavošanā Emīļa Fabra „Zelta karāji”.

KURSI.

Rīgas biržā, 1926. gada 23. janvārī.

Devīzes:	
1 Amerikas dolārs	5,183 — 5,193
1 Anglijas mārciņa	25,19 — 25,26
100 Francijas franku	19,25 — 19,65
100 Beļģijas franku	23,35 — 23,85
100 Šveices franku	99,85 — 100,60
100 Itālijas liru	20,75 — 21,15
100 Zviedrijas kronu	138,35 — 139,40
100 Norveģijas kronu	104,35 — 106,45
100 Dānijas kronu	127,45 — 130,00
100 Čehoslovāķijas kronu	15,25 — 15,55
100 Holandes guldeņu	207,70 — 209,25
100 Vācijas marķu	123,00 — 124,25
100 Somijas marķu	13,00 — 13,20
100 Igaunijas marķu	1,37 — 1,40
100 Polijas zlotu	66,00 — 76,00
100 Lietuvas litu	50,60 — 51,80
1 SSSR červoņecs	26,40 — 26,85
Dārgmetāli:	
Zelts 1 kg	3420 — 3450
Sudrabs 1 kg	104 — 112
Vērtspapīri:	
5% neatkarības aizņēmums	98 — 100
4% Valsts prem. aizņ.	98 — 100
6% Zemes bankas ķīlu zīmes	92 — 93
8% Hipotēku bankas ķīlu zīmes	96 — 97
Rīgas biržas kotācijas komisijas priekšsēdētājs A. Kacenz. Zvērināts biržas maklers Th. Sumners.	
Redaktors: M. Arons.	

